

HINDA ESPERANTISTO

Orgaan der Esperantisten in Indië.

RED. & ADM.

== LIEM TJONG HIE ==
KARANGTOERI 66 == SEMARANG-JAVA

Dumonata. Jarabono: 2 Sv. Fr. == f 1.—

Esperanto-Bureau & Instituut „LIEM TJONG HIE”
Semarang.

Binnenkort begint de eerste cursus in de wereldhulptaal

ESPERANTO.

Vraagt condities. Spoedige aanmelding gewensch.

Ook privaat-lessen.

Aken dimoelai cursus pertama boeat bahasa doenia

ESPERANTO.

Siapa jang hendak ambil bagian, hareplah kassih taoe dengan lantase Djoega bisa dapet privaat-lessen diroemah moerid.

Peladjaran dipimpin oleh satoe Esperantist berdiploma Europa dan Amerika.

Esperanto - Bureau & -Instituut "LIEM TJONG HIE"
Semarang,

ESPERANTO.

.... Ik heb ongeveer een jaar lang een paar uur per week, de les meegerekend, aan de studie er van (Esperanto) besteed; wat Frans, Duits en Engels betreft, beschikte ik ongeveer over de kennis die een bezitter van het einddiploma 5 j. H. B. S. heeft; daardoor was voor mij natuurlijk de Esperantostudie gemakkelijker dan voor iemand die geen vreemde talen kent. Doch het eindresultaat van de goeie 100 uren Esperanto-studie was, dat ik in Esperanto wat het *lezen* betreft even ver was als in de andere talen; met het *spreken* (door gebrek aan oefening) minder ver; met het *schrijven* zover, dat ik bij het schrijven van een brief in het Esperanto niet zo vaak de dictionaire hoefde te gebruiken als voor een brief in een der moderne talen. Tot mijn spijt heb ik geen tijd en gelegenheid gehad, daarna 't Esperanto „bij te houden” — maar ik neem nog altijd aan een in Esperanto te houden speech *in minder tijd* voor te bereiden dan in één der andere talen.

Ik ben er van overtuigd, dat men, geen enkele vreemde taal kennend, na twee jaar les in Esperanto, een uur per week, en twee uur per week nemend voor eigen studie een kongres in het Esperanto met veel meer sukses en veel meer voldoening kan bijwonen dan 99 percent der tegenwoordige bezoekers het de tegenwoordige internationale kongressen doen.

Wat tenslotte de bruikbaarheid betreft van het Esperanto om allerlei gedachten en gevoelens weer te geven met de nodige nuancering - ik heb herhaaldelijk geprobeerd, eens een stuk van een van m'n boeken te vertalen-natuurlijk komt men dan voor geweldige moeilijkheden, doordat men, zelf de auteur zijnde, zo erg presies weet, wát men bedoelde. Wanneer het *eigen* werk betreft, kan men zich onmogelijk beperken tot *vertalen*, doch wil men onwillekeurig meer doen: echt schrijven. Welnu, ook daarvoor schonk Esperanto, zelfs na die povere studie-tijd meer voldoening dan de andere vreemde talen; men beheerst het gemakkelijker, of liever: minder moeilijk. Mij dunkt, Zamenhof is een genie geweest, hij is doorgedrongen tot het *wezen* der taal als misschien nooit iemand vóór hem, en daardoor in staat geweest een instrument te scheppen met onbeperkte uitingsmogelijkheid, en toch logies en regelmatig en konsekwent, dus: kunstmatig aan te leren.

HINDA ESPERANTISTO

Orgaan der Esperantisten in Indië.

RED. & ADM.

= LIEM TJONG HIE =

KARANGTOERI 66 ————— SEMARANG-JAVA

Dumonata. Jarabono: 2 Sv. Fr. = f 1.—

MONDVOJAGHO POR ESPERANTO.

Kiel multaj certe jam sciis la speciala delegito de Intern. Centra Komitato de la Esperanto-Movado S-ro Joseph R. Scherer vizitis dum lia vojaghado tra la mondo ankaŭ nian insulon. Jen ni cherpas kelkajn liniojn el liaj leteroj presitaj en „Heroldo”, kiuj certe interesos la legantojn:

Vizito al la hejmo de nia fervora samcelano s-ro Liem. Dum multaj horoj ni diskutis organizajn problemojn. S-ro Liem estas plej lerta esperantisto kaj verkinto de libroj en nia lingvo. Li nur dufoje aŭdis samideanon paroli Esperanton, sed tamen li tre bele elparolis chiun vorton. Kie estas volo, estas vojo. Kun la sama volo li kreos Esperantistan Centron en Semarang per „pli malrapidaj metodoj”. Ni vidu la rezultojn.

El alia letero:

La eŭropanoj en la tropiko estas tro lacaj en la vespero por lerni aŭ instrui ion. La klimato ne konvenas al la plej multaj blankuloj, kaj tial la chefa varbado devus resti en la manoj de samideanoj, kiuj naskighis en la tropiko.

Tial mi rekomendus speciale varbadon inter la hinoj kaj edukitaj javanoj, kiuj tamen ofte pensas ke la scio aŭ partoscio de la angla lingvo helpas pli multe. Tio estas ekster dubo en profesiaj rilatoj, kaj krome ili devas lerni la holandan lingvon. Sed tamen inter tiom da edukitaj hinoj kaj javanoj povus kreski vera movado, per lerta varbado. Mi esperas, ke nun s-ro Liem en Semarang uzos sian fervoron en la kolektado de chiuj fortoj sur sia insulo, kaj mi esperas, ke *chiuj aliaj kunlaboros kun li*

por la bono de nia movado. Ankaŭ samideanoj, kiuj nun ankoraŭ loĝas en Nederlando sed baldaŭ iros al Javo, bonvolu kunlabori kun s-ro Liem, la samideano, kiu tie naskighis, tre lerte parolas nian lingvon kaj chiam restos en la lando. Eble iuj novuloj iros al Javo kun multe da entuziasmo, sed ili renkontos la samajn malfacilajhojn, kaŭzatajn ĉefe per la klimata problemo, kaj laboros sen rezultoj, se ili ne kunagos kun s-ro Liem, en samideana maniero.

Ni deziras precipe atentigi ĉiujn al la de ni kursivigitaj linioj. Nenece ripeti ke kunlaborado estas absolute urĝa por atingi nian altan celon kaj samtempe harmonian interkonsenton. Partiĝho aŭ malkomprenemo efikos malbone kaj detruige! La gesamideanoj en nia insularo bone komprenu tion ĉi. Nur per komuna kaj racia kunagado ni sukcesos. Estas la devo de ĉiu samideano subteni nin en ĉia maniero ĉe niaj tre malfacilaj laborado kaj penado.

ESPERANTO

De werelddulptaal.

Onder dit opschrift lazen wij in „De Zaaier”, het blad ter verbreiding der Christelijke gedachte in Ned. Indië (9/9) een goed artikel van de hand van een zekeren heer H. J. Steensma, Poerbolingo, waarvan wij hieronder een gedeelte laten volgen:

„Wat zou het gemakkelijk zijn, als al die talen er niet waren, dat bespaarde ons heel wat tijd en narigheid, heel wat moeite en standjes”, zal menig leerling dikwijls hebben gedacht. Ik geef het graag toe, want toen we eigenlijk onze eigen Nederlandsche taal nog nauwelijks konden spreken en nog veel minder zonder fouten konden schrijven, zaten we reeds te blokken op Fransch, Duitsch en Engelsch. Straks kwam daar voor anderen nog bij Latijn, Grieksch, en Hebreeuwsch en voor de kantoorheeren Spaansch, Zweedsch en wie weet wat meer.

Maar daarvoor smaken we dan ook de voldoening, dat we na jaren van studie en het offeren van veel tijd, geld en moeite, zooveel van allerlei talen hebben geleerd, dat we het best doen er in te zwijgen.

En toch-wat zou het b. v. op reis een voldoening geven, als we ons eens overal met één en dezelfde taal konden behelpen. Als we, behalve met onze eigen eens konden volstaan met één vreemde taal, maar die we dan ook werkelijk vlot konden spreken en waarmee we overal terecht konden.

Walnu die taal bestaat. Is zelfs in een halfjaar tijd te leeren, door elk mensch van wat ras of uit welk wereldddeel ook. Als we het nu maar zoover zien te brengen, dat elk die taal leert verstaan. Welnu aan ons de taak, zeggen de voorstanders ervan. Die taal is het Esperanto.

INDONESIA.

La konata profesoro *Husein Djajadiningrat* klarigis en „Zaman Baru” la signifon de „*Indonesia*” (Hindonesio). Jen lia letero: *Dengan hormat* (kun respekto)!

Responde al via letero de 28/1-31 mi sciigas, ke la vorto *Hindonesio* signifas „Insularo hinda”. Ghi devenas de la malnovgrekaj vortoj „*Indos*” kaj „*nesos*” (insulo) kaj latinigite farighas „*Indonesia*”. En sciencaj rondoj kiel filologio, etnografio kaj etiko jenaj signifoj estas uzataj: insulo kiu situas en la nordo: insulo Formoso, en la okcidento kaj sudo: insulo Madagaskaro kaj en la oriento: insulo Nov-Gvineo.

Do la insularo Nederlanda Hindujo trovighas ĉio en la grupo *Hindonesio* kaj estas la plej granda inter ili.

Pro tio la vorto *Hindonesio* estas ankaŭ uzata precipe en politikaj medioj kun la signifo: Nederlanda Hindujo.

Kun saluto:

Husein Djajadiningrat

DIVERSAJHOJ.

Nia redaktoro S-ro Liem Tjong Hie ricevis de la Sveda Esp. Instituto la „ateston pri supera ekzameno en Esperanto” kun mencio „laŭdinda” post grava ekzamenado pri jenaj temoj: Celo

kaj signifo de la universalaj kongresoj de Esperanto, Nuna organizo de l' Esperanto-movado & La lernado kaj instruado de Esperanto. (Svenska Esp. Tidningen Okt. 1931).

En „Austria E-isto” Mrt. '31 ni legis, ke iu s-ano Raden Mustapha, studento, el Demak (apud Semarang) la 6an de Marto paroladis pri sia hejmlando antaŭ grandega E.-publiko. La parolado organizis „Unua Esp.-Unuigo” kaj „Esp.-Organizo de Ofic-havantoj de urbo Wien”.

ADMINISTRACIAJ SCIIGOJ.

Danke ricevitaj abonkotizoj de S-ro R. F. Vaughan, Sandakan, Br. N. Borneo; S-roj W. Iken, Batavia & Dick M. Pot, Balikpapan.

Kiuj ankoraŭ ne pagas, estas ghentile petataj tuj sendi la kotizon por tiamaniere plifaciligi nian laboron. Ni urghe bezonas vian subtenon por pligrandigi nian organon!

Che translokigho oni ne forgesu sciigi tion al ni, por ke ni chiam havu plej novan kaj konfidindan adreson. Tio estas via propra intereso.

MALAJA ESPERANTO-SHLOSILO:

Al mendintoj ni sciigas, ke la unua provsendo de tiu chi bona libreto jam elcherpighis. La presistoj en Antverpeno, kiuj estas la chefaj kulpuloj de la granda prokrasto, promesis baldaŭan finpretigon. Oni do havu ankoraŭ iom da pacienco!

ANONCETO:

Dez. lerni malajan lingv. per koresp. kun malaja k-d (in)o. Rekompence mi lernos germanan aŭ svedan lingv. Koresp. esp. aŭ angle. Fritz MIKO, Hernalsgürtel 34, Wien IX.

HINDA ESPERANTISTO.

— SENSACIA NOVAĴHO EL ORIENTO. —

JHUS APERIS! :- JHUS APERIS! :- JHUS APERIS!

— Historio de SAIDJAH kaj aliaj verketoj — de Multatuli,

Fama holanda aŭtoro, traduktita de konata orienta samideano. Unika ghi estas en ghia speco: holanda verko de okcidenta aŭtoro, kiu bone scias la javan estintecon, esperantigita de sudamarhino, kaj prezentita al la tutmonda gesamideanaro.

La enhavon? Ni ne diru sed vi mem ghin ekkonu, kaj vi ne bedaŭros! La prezo estas broshurita Sv. Fr. 1.25 - bindita Sv. Fr. 1.75 (resp. 4 & 5 respondkuponoj).

JAVAJ LEGENDOJ KAJ FABLOJ

La plej unua esp.a libro ĉel tuta Hindujo. „Ghi montras per siaj mirindaj legendojn la belan mondon de la oriento” (ing. A.P.) Prezo; Sv. Fr. 1.- (3 respondkuponoj).

Se vi interesighas pri ekstremorientaj landoj, pri la malproksima tropika java insulo, tiam nepre havigu al vi ambaŭ suprenomitajn librojn. Ekspoziciantoj ricevos des pli multe da sukceso kaj intereso aldonante tiujn librojn al lia kolekto. Propagandistoj! Vi certe nedubeble havos en ambaŭ verkoj el ekzotika lando la plej bonan pruvon pri la disvastigo de nia kara lingvo. Kursgvidantoj kaj klubestraranoj legu la ravajn rakontojn el tiuj du libroj che gaja kunveno antaŭ viaj gekursanoj, resp. gesocietanoj. Ili ghuos povi aŭdi ion alian, ion novan el Javo.

Tutmondaj gesamideanoj atentu: ne prokrastu! sed jam nun mendu suprenomitajn librojn. Cetere vi kuraghigas la eldonanton aperigi aliajn bonajn, orientajn verkojn.

Sendu monon per internacia poshtmandato, naciaj bankbiloj au respondkuponoj al la:

ADMINISTRACIO de „HINDA ESPERANTISTO”
Kranggan 23, SEMARANG (JAVA).

!!! NE PROKRASTU, SED MENDU JAM NUN !!!

Hoe er nog iemand kan bestaan, die meent dat er ooit van internationaliteit der grote massa, werkelijk sprake kan zijn, wanneer we niet zorgen voor één verkeerstaal, is mij een raadsel. Voor de massa zal het eeuwig onmogelijk blijken, voor de talenstudie zoveel tijd en energie beschikbaar te stellen als het middelbaar onderwijs, met zijn drie moderne talen eist — en wat is men, met die drie moderne talen toch nog anders, dan een internationale stamelaar?

THEOTHJJSSEN

(Lid van het Hoofdbestuur van de Bond
van Ned. Onderwijzers.)

Anoncetoj:

Esp-a grupo dez. intersh. Pl bfl., PM, let. pri chiuj temoj. Resp garantiata. Skribu al: -H. W. Zinke, Rottlufferstr. 118, Chemnitz 18, Germ.

S-ro Francisko Csauth, Poshtfako 116, Novi Sad, Jugosl. dez. koresp. per Pl bfl. kaj intersh. PM k.ch.l., precipe transmaraj. Ne sendas unue, resp. garantiata.

Mi deziras ricevi chu Erùop-, chu Orientlingvaj nunttempajn verkojn, broshurojn, artikolojn pri kulturado kaj posta laborado de ramio (*Boehmetia* spp.) Plej interesaj estas por mi la selekcio de apartaj rasoj de tiu kreskajho, kaj la macerado (sengumigo) de ghiaj fibroj. La ricevitajn verkojn mi intershanghos, laŭ deziro de la sendinto, chu per mono, chu per chi tieaj verkoj. Prof. Domenico Carbone, Via Tantardini N-ro 22, Milano (123), Italujo.

J. A. ISARINN, DORDRECHT (Nederlando),
Tel. N-ro 963, serchas rilatojn por importo kaj eksporto de
Kolonijaj varoj.

Wij verstreken gaarne alle gewenschte inlichtingen omtrent het Esperanto. Onze informatie-dienst is te Uwer beschikking. Voor antwoord s.v.p. postzegel bijvoegen.

Wij houden ons steeds aanbevolen voor toezending van adressen van esperantisten of beoefenaars van het Esperanto!

LEERT ESPERANTO
en VOLGT ONZEN CURSUS!

La *Ekstremorienta Esperanto-Oficejo & -Instituto* de LIEM TJONG HIE, Karangturio 66, Semarang, Javo, povas liveri jenajn librojn:

Javaj Legendoj kaj Fabloj	f	0.50
Historio de Saidjah kaj aliaj verketoj (Multatuli)	"	0.75
Galerio de Zamenhofoj (Edv. Wiesenfeld L. K.)	"	0.75
La Lastaj Tagoj de D-ro Zamenhof (Oberrotman & Jung)	"	0.90
Bukedo, kolekto de literaturajhoj	"	0.50
Malricha en Spirito, teatraĵo (H. J. Bulthuis L. K.)	"	0.50
Oni Ridas (Otto Rieck)	"	0.50
R(ossumaj) U(niversal) R(obotoj) (Karel Chapek)	"	1.—
Taglibro de Vilaghpedelo (S. S. Blicher)	"	0.50
Waarom Esperanto-Onderwijs op de Lagere School.	"	0.30

Ni estas Delegito de U. E. A. kaj invitas chiujn konsciajn gesamideanojn al anigo al tiu grava kaj praktika asocio.

Membro-abonanto (kun jarlibro)	f	6.25
Simpla membro (kun jarlibro sen gazeto)	"	2.50

Ni plue estas Representanto de OOMOTO kaj tre rekomendas jenajn eldonajhojn:

Kio estas Oomoto	f	0.50
Oomoto, the new spiritual movement.	"	0.50
Das Reich Gottes auf Erden	"	0.50
Oomoto, monata organo de Oomoto-movado, jarabono.	"	2.50
Oomoto Internacia, monata organo de Universala Homama Asocio, Parizo, jarabono.	"	1.50

Ankaŭ ni estas Representanto de B. E. S. — Adresaro de esperantistoj el chiuj landoj kaj povas peri aligojn kaj anoncadon por la nova 9-a eldono 1930/31. Postulu prezojn de ni. La 7-a kaj 8-a eldonoj de tiu bona adresaro estas ankoraŭ haveblaj kontraŭ f 0.50

Fine ne forgesu al la UNUIGHO DE GEESPERANTISTOJ EN NED. HINDUJO kaj chiu persono en nia insularo favora al nia granda ideo nepre alighu al ghi. Senkosta provizore. Adreso chisupre.